

USNESENÍ

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Petra Sladkého a soudců JUDr. Jana Zavřela a JUDr. Petry Flídrové, v řízení

o pozůstalosti po : **L. P.**, narozená dne XXXXX
posledně bytem XXXXX
zemřelá dne XXXXX

jehož účastníky jsou : **1/P. P.**, narozený XXXXX
bytem XXXXX
2/L. P., narozený dne XXXXX
bytem XXXXX
3/R. P., narozený XXXXX
trvale bytem XXXXX
doručovací adresa Věznice XXXXX

o odvolání P. P. a L. P. proti usnesení Okresního soudu v Uherském Hradišti ze dne 29.8.2018 č.j. 21 D 753/2018-75,

takto:

Usnesení soudu prvního stupně **se** ve výrocích I. a II. **mění** následovně :

Pozůstalému synovi R. P., narozenému XXXXX, bytem XXXXX, se ukládá, aby do dvou měsíců od právní moci tohoto usnesení podal u Okresního soudu v Uherském Hradišti proti P. P., nar. XXXXX, bytem XXXXX, nar. XXXXX, bytem XXXXX, žalobu na určení, že je dědicem po L. P., narozené XXXXX, zemřelé XXXXX.

Odůvodnění:

Usnesením, které bylo napadeno odvoláním, soud prvního stupně odkázal pozůstalého syna R. P., aby do dvou měsíců od právní moci tohoto usnesení podal žalobu na určení, že poz. syn P. P., narozený XXXXX, bytem XXXXX, a poz. syn L. P., narozený XXXXX, bytem XXXXX, nejsou závětními dědici zůstavitele podle závěti ze dne 11.7.2008 (výrok I.) a dále odkázal poz. syny P. P., narozeného XXXXX, bytem XXXXX, a L. P., narozeného XXXXX, bytem XXXXX, aby do dvou měsíců od právní moci tohoto usnesení podali žalobu na určení, že poz. syn R. P., narozený XXXXX, bytem XXXXX, byl vyděděn právem.

Odvolatelé P. P. a L. P. nesouhlasí s tím, že jím byla uložena povinnost podat žalobu dle výroku II. napadeného usnesení. Uvádí, že závěť, sepsaná a podepsaná zůstavitelkou L. P., byla vyhotovena podle její pravé vůle a není pochyb, že tak činila při plném vědomí a vlastního přání.

Poz. syn R. P. se k ní choval tak, jak zdůvodňuje v závěti. Odkazují na zápis, sepsaný notářem P. B., kde podrobně popsali skutečnosti a vzájemný vztah mezi zůstavitelkou L. P. a poz. synem R. P.. Pokud poz. R. P. zpochybňuje písmo zůstavitelky L. P., přikládají jednu kopii písemnosti sepsané zůstavitelkou. Závěrem navrhují, aby odvolací soud ve výroku II. usnesení zrušil a věc vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení, nebo sám vydal rozhodnutí tak, že „poz. R. P. nechť si za sebe podá určovací žalobu k věci“.

Krajský soud v Brně, jako soud odvolací (§ 10 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb. – občanského soudního řádu, dále jen „o.s.ř.“), po zjištění, že odvolání bylo podáno osobami k tomu oprávněnými – účastníky řízení (§ 201 o.s.ř.), v zákonem stanovené lhůtě (§ 204 odst. 1 o.s.ř.) a směřuje proti usnesení, proti němuž je odvolání přípustné (§ 202 o.s.ř. a contrario), přezkoumal napadené usnesení, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo.

Odvolatelé P. P. a L. P. sice v podaném odvolání vysloveně napadají pouze výrok II. usnesení soudu prvního stupně, avšak vzhledem k tomu, že oba výroky I. a II. napadeného usnesení jsou na sobě závislé, přezkoumal odvolací soud usnesení soudu prvního stupně v celém rozsahu.

V projednávané věci zůstavitelka L. P. zanechala vlastnoručně psanou listinu, datovanou 11.7.2008, označenou „závět“, v níž jednak pořídila o svém majetku, jednak vydělila svého syna R. P..

Pozůstalý syn R. P. ve svém písemném vyjádření ze dne 18.6.2018 tuto závět napadl s tím, že jeho matka L. P. „v době sepsání závěti buď nebyla přičetná nebo byla zmanipulována“. Uvádí dále, že o matku se starali 18 let až do roku 2011, takže namítá neplatnost vydědění a žádá celou 1/8 majetku po matce. Uvádí dále, že matka již jeho bratry vyplatila. Ve svém dalším písemném vyjádření z 31.7.2018, blíže rozepsal důvody, jež ho vedou k tomu, že důvody pro jeho vydědění nejsou dány. R. Novák tak napadá jednak platnost listiny označené jako „závět“ (v jejímž rámci je obsaženo jeho vydědění), jednak tvrdí, že nejsou dány důvody pro jeho vydědění. Pozůstalí synové P. P. a L. P. trvali na tom, že závět zůstavitelky je platná a pozůstalý syn R. P. byl vyděděn právem.

V případě, že pro vyřešení sporu o dědické právo je třeba prokázat skutečnosti, které jsou mezi dědici sporné, soud usnesením odkáže toho z účastníků, jehož dědické právo se jeví se zřetelem k okolnostem případu jako nejslabší, aby své právo uplatnil žalobou; k podání žaloby určí lhůtu, která nesmí být kratší než dva měsíce (§ 170 odstavec 1 zákona č. 292/2013 Sb.) o zvláštních řízeních soudních.

Uvede-li zůstavitel důvod vydědění, odkáže se k podání žaloby potomek, který tvrdil, že byl vyděděn neprávem. Není-li důvod vydědění uveden, odkáže se k podání žaloby ten, kdo má dědit na jeho místě (§ 1673 odstavec 2 zákona č. 89/2012 Sb.-občanský zákoník (dále jen obč.zák.).

Podle ustanovení § 1646 odstavec 1 obč.zák. zůstavitel může vydědit nepominutelného dědice, který a/ mu neposkytl potřebnou pomoc v nouzi, b/ o zůstavitele neprojevuje opravdový zájem, jaký by projevoval měl, c/ byl odsouzen pro trestný čin spáchaný za okolností, svědčících o jeho zvrhlé povaze nebo d/ vede trvale nezřízený život.

Zůstavitelka L. P. v listině, označené „závět“, datované 11.července 2008, vydělila syna R. P.. Je třeba vycházet z toho, že zůstavitelka L. P. byla zjevně dle textu závěti osoba prostá a práva neznalá, a dle toho je třeba i text této listiny vykládat. Z listiny je zcela zřejmé, že chce svého syna R. P. vydědit a nic mu již neodkázat, přičemž z textu závěti lze dovodit, že uplatňuje zákonný důvod vydědění z důvodu ustanovení § 1646 odstavec 1 písm. b/ obč.zák. – že o ní syn R. P. neprojevuje opravdový zájem, který by jako syn vůči ní projevoval měl.

Odvolací soud proto dospěl k závěru, že je na místě, aby k podání žaloby byl určen pouze pozůstalý syn R. N., přičemž na základě jím podané žaloby bude řešena nejprve otázka platnosti závěti (když R. N. namítá, že tato listina je absolutně neplatná), a bude-li závět zůstavitelky shledána platnou, bude řešena otázka, zda byly splněny důvody pro vydědění R. N. Z uvedeného důvodu usnesení

soudu prvního stupně v obou výrocích I. a II. změnil tak, že uložil R. P., aby podal žalobu proti L. P. a P. P. na určení, že je dědicem po zůstavitelce L. P. (§ 220 odstavec 1 o.s.ř.).

Poučení:

Proti tomuto usnesení lze podat dovolání do dvou měsíců ode dne jeho doručení k Nejvyššímu soudu, prostřednictvím Okresního soudu v Uherském Hradišti, za splnění podmínek uvedených v § 237 o.s.ř., tedy jestliže napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která do rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešená právní otázka posouzena jinak. Přípustnost dovolání je oprávněn zkoumat jen dovolací soud (§ 239 o.s.ř.).

Brno 31.ledna 2019

JUDr. Petr Sladký, v.r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje: Jarmila Vilkusová